

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta	BcA. Kateřina Lebedová
Studijní program	Multimédia a design
Specializace	Reklamní fotografie
Forma studia	prezenční
Akademický rok	2024/25
Název diplomové práce	1. Textová část: VRSTVENÍ FOTOGRAFIE JAKO VYJADŘOVACÍ PROSTŘEDEK 2. Praktický tvůrčí výstup: a) autorská publikace: SEDIMENTY, b) výstavní soubor: NÁNOSY
Oponent diplomové práce	Doc. Mgr. Art. Silvia Jindra Saparová, ArtD.

1. Textová část: VRSTVENÍ FOTOGRAFIE JAKO VYJADŘOVACÍ PROSTŘEDEK

Diplomová práce Kateřiny Lebedové: výstavní subor a autorská publikácia spolu s jej textovou časťou vytvára jednoliaty a veľmi vyvážený celok.

Tému alternatívneho prístupu k fotografickému médiu, ktorú si Kateřina definuje ako *vrstvenie*, v svojej textovej časti podrobne preskúmala a intenzívne sa ponorila do jeho teoretického základu. Za cieľ si zvolila prepojiť jednotlivých vybraných autorov s ich prístupmi k fotografii a priniesť v svojej práci tak komplexný náhľad do tejto problematiky. Vrstvenie vníma ako primárnu ontologickú zložku fotografického média, ktorá vychádza priamo z jeho technologickej - materiálnej podstaty: od svetlo - citlivej vrstvy emulzie analógového procesu negatívu/pozitívu až k nekonečným variáciám digitálneho obrazu. Pojem *vrstvenia* chápe diplomantka ako prekryvanie vizuálnych prvkov rôznymi technickými postupmi ako napr. fotomontáž, viacnásobná expozície prípadne konkrétne fyzické zásahy do fotografického obrazu.

Vrstvenie ako špecifický koncept vo fotografii Kateřina skúma od vzniku fotografie tj. od 19. storočia, prechádza cez zásadné avantgardné experimenty až po niektoré súčasné rozsiahle manipulácie s fotografickým obrazom. Paralelne si v ďalšej „vrstve“ svojej práce Kateřina uvedomuje a definuje úzke filozofické spojenie fotografie s pojmami času, identity a pamäte. Na tomto teoretickom základe stavia diplomantka hlavný leight motív svojej práce. Vizuálne, technologicke „vrstvenie“ fotografického obrazu stavia ako zásadnu premisu k otázkam nestability a prekryvania psychologických procesov pamäte, identity a kolektívneho vedomia. Kateřina postupuje od analýzy kľúčových historických autorov až k súčasným fotografovi a sústreďuje sa predovšetkým na práce, ktoré spočívajú v materiálnej podstate vrstvenia: vo fyzickej deštrukcii obrazu, montáži, koláži a podobne. Diplomantka vo svojej textovej časti zámerne vynecháva súčasné koncepty práce s digitálnym a postdigitálnym obrazom, ktoré vnímanie fotografického média posúvajú do prchavých, už ťažšie uchopiteľných „vrstiev“. Plne akceptujem toto diplomantkine rozhodnutie, a tiež výber konkrétnych už overených autorov, ktoré používa na podloženie svojich teoretických úvah. Ale je nutné skonštatovať, že je predsa len škoda, že sa autorka v práci venuje viac minulým - historickým skutočnostiam, ako práve fluidnému charakteru fotografického obrazu v súčasnej ére už postdigitálnej fotografie.

Pozitívne u Kateřiny hodnotím rozsah a výber naštudovanej literatúry, ktorú bola schopná na vysokej štylickej úrovni začleniť do textu diplomovej práce. Diplomantka sa vyjadruje kultivovaným jazykom a používa adekvátnu odbornú terminológiu. Vysoko oceňujem aj veľmi citlivý a inšpiratívny záver textovej časti, kde Kateřina potvrdila svoje teoretické a literárne kvality.

Textovú časť diplomovej práce Kateřiny Lebedovej vnímam bezpochyby ako prínos do ateliéru Fotografie, doporučujem ju komisii prijať a navrhujem hodnotenie A.

2. Praktický tvůrčí výstup: a) autorská publikace: SEDIMENTY, b) výstavní soubor: NÁNOSY

Publikácia SEDIMENTY je subtilnou štúdiou diplomantky o mieste, ktoré má pre ňu veľmi intímny význam. Jedná sa o Melechov: najvyšší vrchol oblasti Světelska a Ledčska, krajiny strednej Posázavie. Melechov je tvorený predovšetkým tvrdými horninami moldanubického plutonu a gratinu. U jeho južného cípu sa nachádza prírodná pamiatka Čertův kámen: magická skala, ktorá je dokumentom erózných procesov zvetrávania. Melechov symbolicky predstavuje tichého pozorovateľa toho, čo ako sama diplomantka píše: *“bylo zapomenuto, ale stále existuje pod povrchem”*. Kateřina je vo svojich SEDIMENTOCH fotograficky fascinovaná miestom, ktoré pre ňu nesie vrstvy fragmentov osobnej minulosti a je vizuálnym skúmaním jej pamäte. Útržky spomienok zostávajú hlboko v mysli, ale v sporadických zábleskoch sa predierajú na svetlo, aby nám pripomenuli, že sú aj tak prítomné a neustále živé.

Diplomantka, v autorskej publikácii, citlivo zaznamenáva prirodzené zmeny prírody a času na tomto podmanivom mieste. Venuje sa vizuálnej analýze prírodných lesných zákutí a samotných štruktúr vrstvenia hornín daného miesta. Vrcholným objektom jej záujmu je práve spomínaná fascinujúca: Čertova skala, ktorá je akoby archetypálnym monumetom: mementom prirodzenej transformácie nášho univerza.

Knižná publikácia obsahuje fotografické snímky usporiadané vo forme mozaiky, ktoré imitujú fragmentárnosť našej vlastnej pamäte. Isté zábery Kateřina vizuálne spája do kolážovitého celku, a niektoré nás autorka necháva vnímať jednotlivo vo vzájomných symbiotických vzťahoch. Fotografie tak spoločne vytvárajú tajomný naratív daného miesta. Publikácia je doplnená konkrétnymi geomorfologickými a geografickými charakteristikami. Zároveň nám autorka, v niektorých krátkych útržkoch textov, odhaľuje interné pocity prežívania svojej prítomnosti a minulosti.

Publikácia je realizovaná vo vysokej technickej kvalite a vkusne typograficky spracovaná. Obálka so slepotlačou, a transparentné stránky dronových záberov miest, (ktoré sa zásahom človeka neustále vylesňujú), podtrhujú podprahový zámer diplomantky senzitivne upozorniť aj na zložitú problematiku antropocénu.

Výstavný súbtor NÁNOSY nadväzuje na autorskú publikáciu a je jej neodeliteľnou súčasťou. V tejto interaktívnej video - inštalácii sa diplomantka sústreďuje na osobný proces premeny pamäti. Je to pre ňu návrat do krajiny detstva a dospievania, kde každé miesto, každý prírodný artefakt je reprezentantom určitej spomienky. Projekcia predstavuje nosnú fotografiu krajiny, ktorá cez interaktívny vstup diváka vrství ďalšie fragmenty a vytvára tak nové verzie interpretácií. Kateřina ponúka divákovi možnosť vytvárať si vlastnú "myšlienkovú mozaiku" okamihov a týmto spôsobom sa aktívne spolupodieľať na jej vlastných "vrstvách" minulosti a neustálej premenlivosti prítomnosti. Prezentovaná video - inštalácia spolu s vystaveným lightboxom je kvalitným autorským výstupom, ale osobne by som očakávala sofistikovanejšiu technologickú aj obsahovú realizáciu. Výstavný súbtor, tak oproti autorskej publikácii, zotrúva v konzervatívnejšej "vrstve" možného umeleckého zážitku.

Diplomovú prácu Kateřiny Lebedovej považujem za hodnotný autorský počín a dúfam, že bude úspešne pokračovať vo svojom umeleckom raste.

Prácu doporučujem komisii prijať a hodnotím ju A.

Závěrečné hodnocení diplomové práce*A-výborně.....

V(e)Zlíně..... dne23.5. 2025.....

.....
podpis oponenta diplomové práce

* Pro hodnocení použijte tuto stupnici:

A - výborně	B - velmi dobře	C - dobře	D - uspokojivě	E - dostatečně	F - nedostatečně
-------------	-----------------	-----------	----------------	----------------	------------------